

Philip Tafdrup

WUNDERKAMMER

et katalog over forsøg
og fejltagelser

Forlaget Spring

Naboer

Bag hækken, ud for det sted hvor far og jeg brændte pap- og flamingokasser, lå en enorm kompostbunke. Det er den største kompostbunke, jeg har set. I virkeligheden var det ikke rigtigt kompost, men mere års nedklippede grene i et uigennemtrængeligt fletværk og så enorme mængder af det, vi kaldte *tyskerflasker*. Små buttede brune flasker som naboen hentede syd for grænsen og smed i hjørnet med haveaffaldet ved skellet, når han havde tømt dem for afgiftsfrit øl. Naboen hed Graversen og havde engang ramt 13 rigtige i Tips. Det sagde man i hvert fald. Og så havde han købt huset, der var ret stort. Han måtte stadig have en del af præmien tilbage, for han købte øl, som om han skulle holde fest. Selvom der aldrig kom gæster, endte flaskerne hurtigt nok i den kæmpe skraldebunke.

Nogen gange kravlede jeg og de andre drenge på egen gennem hækken for at lege på bunken. Indtage den som en fæstning. Men det var vores fædre ikke meget for. Vi kunne jo skære os på alle de smadrede flasker. Og det var sgu' egentlig også for dårligt, at Graversen ikke kørte sit skrald på lossepladsen. For selvom han drak, behøvede han ikke svine sådan.

Graversen selv var altid fjern i blikket. Og så smækkede han engang døren i hovedet på mig og far, der stod i baggrunden, da jeg spurgte, om han ville købe et julenæg til fuglene – og overskuddet gik til boldklubben. Nej, det

ville han fandeme ikke, sagde Graversen og smækkede døren i.

Vi boede på landet, og det krævede tid at få solgt sine juleneg, da der var langt mellem kunderne. Det tog måske en time at nå ti forskellige huse. De fleste købte, men særlingene og spritterne sagde nej. Og så var der dem, der bare ikke lige var hjemme, selvom der var lys i vinduerne; og de gamle, som havde oplevet krigen og syntes, 10 kr. var en formue, det var bedre at gemme til hårde tider end kaste efter fuglene eller den lokale boldklubs lilleputhold. Til sidst købte far resten af negene, så vi ikke skulle gå rundt og stemme dørklokker, og jeg blev fremhævet til fodbold næste gang, fordi jeg var den, der havde solgt flest neg på holdet.

“Philip har solgt alle sine neg,” sagde træneren som en slags reprimande til de spillere, der kun havde solgt nogle stykker, fordi deres far ikke havde købt alle dem, der var tilovers.

Men Graversen købte ikke noget. Han gav heller ikke noget, når vi ringede på til fastelavn, selvom vi var klædt ud og sang fastelavnssangen, og han kunne høre vores raslebøsser larme af de mønter, de andre på vejen havde givet.

“Nej, fandeme nej,” vrissede han og smækkede døren i hovedet på cowboyer og vampyrer og rockere og Store-Ulrik, som ikke var klædt ud.

Graversen var ret tyk, og en dag faldt han da også ned fra en stige, fordi han fik hjertestop, mens han klippede den vedbend, der dækkede det meste af hans hus – også vinduerne, hvilket vores fædre syntes var for dårligt. For

selvom han drak, kunne han sgu' godt holde sin have lidt, så vejen ikke lignede en losseplads.

Men Graversen faldt altså ned fra sin stige og døde.

På trods af, at jeg ikke så det, har jeg alligevel et klart indre billede af en tyk gammel mand med en hækkesaks, som med et ryk tager sig til brystet og derpå dratter ned i en dyngede afklippede grene. Lidt som en buttet tyskerflaske, der smides i en kompostbunke.

Efter et stykke tid flyttede Graversens søn ind i huset. De voksne kunne ikke lide ham. Han flyttede ind med en schæferhund og en kæreste fra byen. I weekenden drak de sig fulde og skændtes og gassede biler op på gårdspladsen midt om natten. Der kom også drukvenner på besøg. Graversens søns kæreste stak af med en af drukvennerne, og sønnen råbte, og schæferhunden gøede.

Vi unger var nu mere interesserede i, om man kunne dele den parabol, Graversens søn havde sat op, så vi kunne se TV1000, hvor alle de nye film kom. Men det kunne man ikke, sagde sønnen til far, da jeg fik ham til at spørge over hækken i skellet, som far, og ikke Graversens søn, klippede. Derefter interesserede vi os ikke så meget for Graversens søn mere. Ikke før han skød sig i hvert fald. Det var spændende. Ikke noget der skete hver dag i vores lille landsby. Der kom tilmed en tante fra Graversenfamiliens jyske gren, som vi ikke vidste eksisterede. En dag kom hun bare og ringede på vores dør, og hun drak te, og ikke øl, med mine forældre og

sagde undskyld, og det var forfærdeligt, og så græd hun. Men vi havde jo ikke engang hørt geværet, så det var da ikke noget at undskylde, tænkte jeg.

Selvom jeg hverken hørte eller så noget, har jeg alligevel et klart billede i mit hoved af Graversens søn, der gaber over munden på haglgeværets blanke dobbeltløb og blæser hjernen ud inde i stuen bag de vinduer, man ikke kunne se for vedbenden, som heller ikke han formåede at holde nede. Meget spændende. Lidt som de westerns, der kom sent om aftenen på de tyske tv-kanaler, vi kunne tage med sne på fra tagantennen. Dem, jeg skulle have særlig lov til at blive oppe og se – og det fik jeg kun, hvis det var klassikere, for far havde anmeldt film i avisen og udøvede en vis kvalitetscensur.

Selvom jeg tænkte, at tanten ikke behøvede at undskylde, gjorde hun det. Og da hun havde drukket sin anden kop te og grædt færdigt, gik hun igen. Hun sagde noget med Gud på vej ud ad døren, og jeg nåede slet ikke at spørge hende, hvem der skulle arve parabolen. Eller hvad der skulle ske med schæferhunden, der egentlig stadigvæk bare var en stor hvalp. For den ville jeg da gerne have haft, hvis den alligevel bare skulle aflives.

Stævne

Min første deodorant hed Williams Sport.

“Hvorfor køber du myggespray,” spurgte min lillebror, da jeg betalte købmanden de 19,95 kr. den gråterkede spraydåse kostede. Ikke for at være morsom, men fordi han troede, det var dét, det var.

“Hold kæft,” hvæsende jeg.

Købmanden må have syntes, det var afsindigt morsomt, men han lod sig ikke mærke med det. Her stod jo en voksen mand og købte deodorant. Selvfølgelig ikke helt så voksen som dem, der abonnerede på Ugens Rapport og var ligeglade med, at det lå i kurven med ugeblade til afhentning med deres navn omkring sammen med Hjemmet og Billedbladet, og hvad folk på egnen ellers abonnerede på; så alle vidste, hvem der holdt hvad. Men voksen nok til Williams Sport ikke desto mindre.

Det var vigtigt for ens plads i hierarkiet, at man havde en deodorant. Det bedste var selvfølgelig Boss, men den førte købmanden ikke. Williams Sport var nu også god, og den kom på en frendrevet spraydåse, så man rigtigt kunne markere sig i omklædningsrummet efter idrætstimer og fodboldtræning. Desuden var der mange andre, som havde købt deres deodorant hos købmanden, så de brugte også Williams eller Williams Sport, og så var det jo lidt dumt at drille med den. Det var kun noget, dem med Boss kunne tillade sig.

“Den lugter af våd hund,” sagde de om vores deodoranter. Eller han. For det var faktisk kun Esben, hvis far fløj med sit arbejde og kunne købe toldfrit, der havde Boss. Vi andre havde Williams Sport eller ingenting. Og det vigtigste var ikke at have ingenting, for så blev man mobbet.

“Ad, bruger du ikke deo,” råbte vi til Arne og Søren og smed deres tøj på omklædningsrummets våde gulv.

Og det gjorde de jo ikke, for de, eller vi for den sags skyld, havde ikke fået hår under armene, og vores sved var sådan noget børne-noget, der ikke rigtigt lugtede; men lige præcis derfor var det meget vigtigt med de deodoranter.

Vi skulle af sted på fodboldstævne, hvad der var anledningen til, at jeg købte min deodorant. På ture med skole og fodbold blev ens handlinger målt og vejlet døgnet rundt og hierarkiet justeret, hvis der skulle være nogen, der ved en fejl havde fået en forkert position. Det var der nu ikke. Snarere blev positionerne slået fast. Befæstet.

Hele fodboldholdet var med til stævnet. Det var ikke som til kamp, hvor kun de udvalgte fik kampkort, som var en slags postkort, hvor der stod, hvor og hvornår man skulle spille. Nogen fik kun kampkort, fordi deres forældre skulle køre til udekampe, og vi sad bag i bilerne og drillede dem med fede lår i deres korte fodboldshorts og prøvede at gejle fædrene op til at lave hjulspin og køre ræs og den slags; og det virkede også ret tit, for jeg kan

da huske, hvordan vi fløj ud ad fynske landeveje med langt over de tilladte 80 km/t.

Jeg ankom til Sverige med min Williams Sport som de fleste andre på holdet. Og så var det, jeg så hende på gaden efter en kamp. Dér fik jeg øje på hende. Med små danske flag malet på kinderne.

Det var i Göteborg i 1992, og selvom jeg havde bedt Gud om, at Danmark måtte nå EM-finalen, så jeg ikke hele anden halvleg af kampen, fordi jeg skulle tale med *Camilla Kristiansen*. Fra Horsens. Efter finalen løb vi rundt i byen, og biler kørte med Dannebrog ud ad vinduet og hornet i bund. Trænerne blev fulde, så til sidst var det bare os, der fór rundt i gaderne, mens folk sang og viftede med flag. Og jeg har et indre billede af hende og mig i et langt kys mellem bilerne, der suser forbi, men jeg ved, at det blot er en konstrueret erindring ud fra en novelle, jeg har læst senere. Til gengæld er jeg sikker på, at knopperne knækkede af mine fodboldstøvler på den tur, fordi jeg gik på asfalten med dem. Samt at jeg i lang tid havde hendes billede i min lyseblå AC Napoli-pen-gempung, indtil den blev stjålet fra et omklædningsrum til en udekamp. Hvordan Williams Sport lugtede, har jeg glemt. Men altså ikke godt nok til at jeg nogensinde kom i trusserne på Camilla Kristiansen. Det havde Hugo Boss nok heller ikke kunnet klare for en 13-årig knægt for den sags skyld.

Svømmehal

Der stod en imponerende sky af damp op fra saunaovnen, da Klemme vred sine badebukser over den. Det inspirerede de andre drenge, og i kampen om at overgå hinanden var der til sidst én, der ikke kunne lade være med at pisse på de gloende sten. Det måtte ende sådan. Folk løb skrigende ud og meldte ham til bademesteren, og han fik karantæne fra både svømmehallen og kiosken ved indgangen. Det var lidt som det trick med vodka, man lærer senere i livet, og så alligevel overhovedet ikke. Nok bare ekstremt klamt. Men svømmehallen indbød til den slags på grund af de mange specielle remedier, som kun fandtes her og nødvendigvis måtte prøves af.

Vi kastede våde vaskesvampe efter hinanden i badet, så forbierne sad som en mosaik på de flisebelagte vægge. Gule svampe med sæbe, der stod til fri afbenyttelse i en kurv, så man kunne vaske sig de steder, der var angivet med røde cirkler på et piktogram af en mand. Under armene og i skridtet. Der var to kurve: En med rene svampe og en med brugte. Når vi skulle være særligt lede ved én, kylede vi de brugte svampe efter ham. Det bør være overflødig at nævne Arne her.

Inde i hallen lugtede det af klor og på den ene langside blandede klorlugten sig med den af cigaretrøg og frituregryden fra kiosken ved indgangen, hvor man kunne købe pommefrites og slik og leje badetøj og håndklæder, hvis man havde glemt sit eget.

I børnebassinet var der nogen gange udflugter for kommunens handicappede. De handicappede, eller spasserne som vi kaldte dem dengang, blev hejst ned i bassinet med en lille kran og pjaskede og skreg, så man ikke vidste, om det var af fryd eller panik, fordi de troede, at de skulle druknes. De mere velfungerende spassere svømmede rundt med korkbælte og luffer, og der var engang en af dem, der befamlede Carolines lillebror i vandet. Jeg kunne ikke se, om gerningsmanden var liderlig eller bare åndssvag, men Carolines far fik i hvert fald hurtigt lillebroren op af bassinet og råbte også et par alvorsord til de plejere, der burde holde øje med spasserne. Plejerne sagde, at Carolines far overreagerede og prøvede at dysse ham ned, og den handicappede dreng, som havde befamlet lillebroren, kravlede op af bassinet med luffer på overarmene og prøvede at omfavne Carolines far, mens han udstødte en mærkelig monoton klagelyd – en form for undskyld, måske? Han havde stadig stiv pik i de små Speedos, så ingen kunne længere være i tvivl om noget. Da var det, at det blev for meget for faren, som knaldede en knytnæve i hovedet på den store skeløjede mongoldreng, så en vifte af fine bloddråber spredtes ud over svømmehallens hvide fliser.

Det vilde var nu, at drengen beholdt sin erektion, selvom han lå knockoutet på gulvet i flere minutter, mens blodet sivede fra hans næse ud over basinkanten og ned i vandet. Men heldigvis var der jo klor i, som bademesteren senere meget rigtigt påpegede.

Det er for resten først, når klor binder sig til skidt og urinrester i vandet, at en svømmehal får sin karakteristiske lugt. Klor lugter nemlig kun, når det er virksomt, og frit klor ændres til kloramin og trihalometan.

Vores svømmehal lugtede kraftigt, og spasserne pis-sede helt sikkert også i vandet. Men det var en af den slags ting, man helst ikke talte om. De voksne gjorde i hvert fald ikke. Vi børn, derimod, sagde tingene, som de var.